

Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten

Metaplan therapietrouw inhalatiemedicatie

Pilots Therapietrouw Inhalatiemedicatie

Amsterdam ZonMW GGG congres, 15-04-2021, Peter Wognum

Disclosure

Potentiele belangenverstrengeling: geen

mogelijk relevante relaties met bedrijven: geen

werkomgeving:

- LAN bestuurslid / vice-voorzitter
- KNMP bestuurslid
- WSO-bestuur KNMP voorzitter
- Coöperatieve Apothekers Vereniging PACT u.a. voorzitter

Therapietrouw Inhalatiemedicatie

- Meerjarige brede aanpak
- **Ambitie:** therapietrouw inhalatiemedicatie naar een structureel hoger niveau: van 64% naar 80%.
- Ontwikkeld in LAN verband met alle betrokkenen
- Kapstok voor gezamenlijke acties & afstemming

Goed gebruik Inhalatiemedicatie Astma en COPD

November 2014

Inhalatorgebruik.nl Zorg dat u er lucht van krijgt!

Analyse (monitor, stuurgroep, rapport 'Therapietrouw, van ervaren belang naar gedeeld belang')

- Lage gevoelde urgentie van het probleem
- Oorzaken van therapietrouw worden zelden achterhaald
- Veel aanbodgestuurde interventies om therapietrouw te verbeteren
- Mantelzorgers, lotgenoten, referentiegroepen nauwelijks betrokken
- Gebrek aan samenwerking - Ketensamenwerking ontbreekt vaak
- Gescheiden financieringsstructuren van zorgverleners
- Ontbreken van een duidelijke regiefunctie
- Onvoldoende inzicht in elkaars competenties
- Op bestuurlijk niveau is de oplossing niet gevonden

Therapietrouw Inhalatiemedicatie

- De behandeling is hierdoor minder effectief
- Dit leidt tot lagere kwaliteit van leven en ziektecontrole, meer potentieel vermijdbare ziekenhuisopnamen, lagere maatschappelijke- en arbeidsparticipatie
- Echte doelmatigheidswinst alleen nog maar mogelijk binnen het ecosysteem van de gehele zorgketen
- betere therapietrouw: lagere zorgkosten elders in de keten

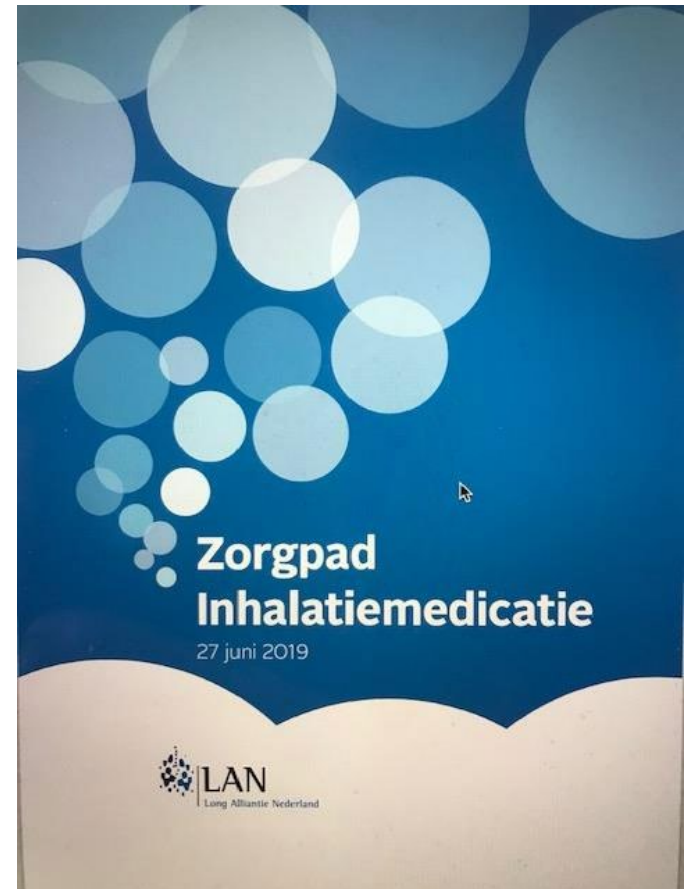
Therapietrouw Inhalatiemedicatie

- Veel mensen/organisaties zijn op enige manier bezig met therapietrouw – evidence based interventies –
- Aandacht voor monitoring, inhalatietechniek en therapietrouw bespaart € 227 p.p.p.j.
- Minister VWS: het ZonMW programma GGG moet zich gaan richten op: therapietrouw en polyfarmacie

Therapietrouw Inhalatiemedicatie

De volgende stappen in het Metaplan Therapietrouw Inhalatiemedicatie

- Landelijk kader regionale formularia inhalatiemedicatie - 2018
- Zorgpad Inhalatiemedicatie – 2019

Op dit moment:

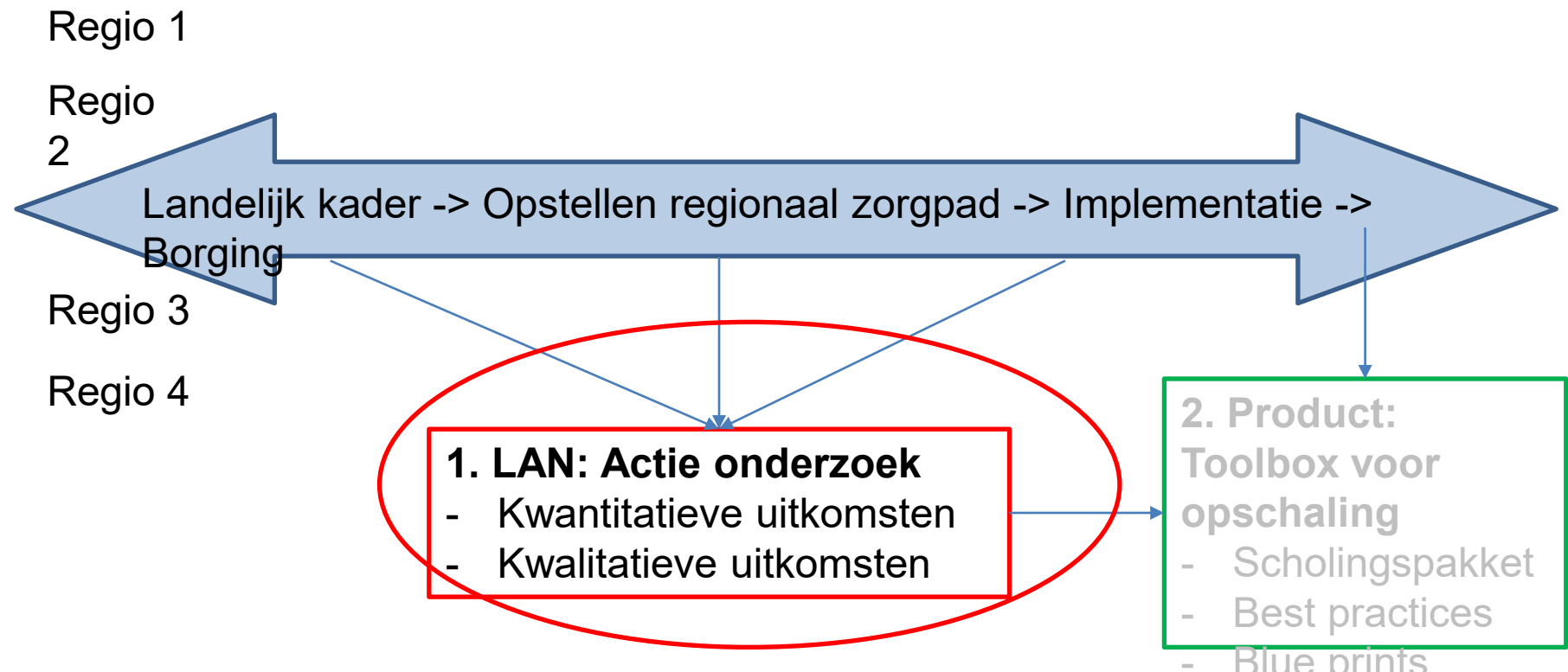
testen van het zorgpad door regieprojecten in 4 regio's

- Hoogeveen
- Eemland
- Rotterdam-Zuid
- Z-O- Brabant
- Multidisciplinaire aanpak

Hoofddoel van dit project:

Toolbox ontwikkelen die (toekomstige) regio's ondersteunt bij het implementeren van het landelijk Zorgpad inhalatiemedicatie

Wat willen we (1) **leren** en (2) **opleveren** met de pilots?

1. LAN onderzoek: uitkomsten

Gemeten met de RE-AIM systematiek

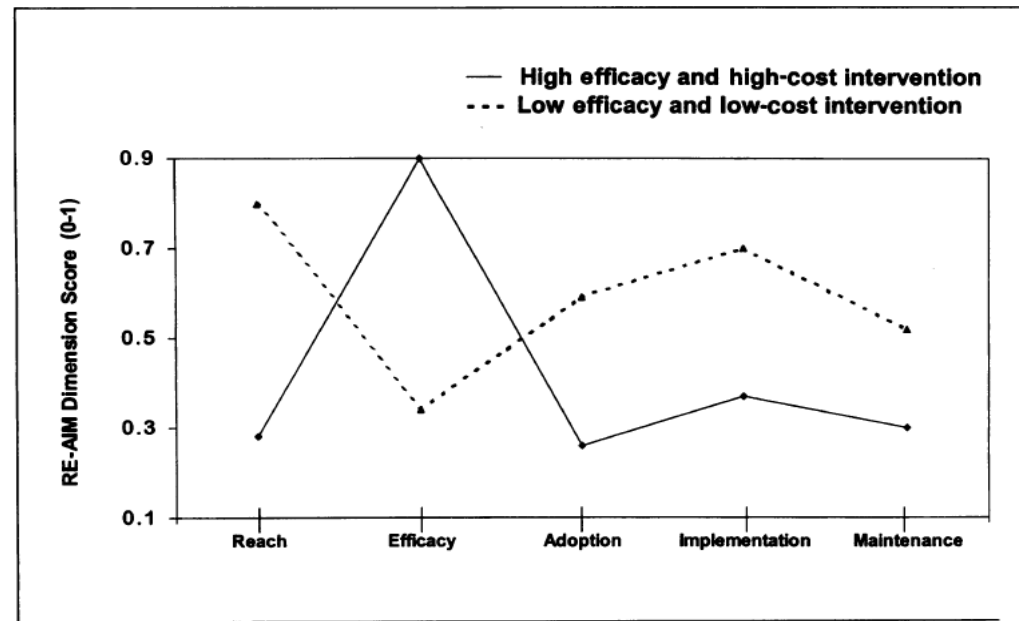
- **R each:** % dat interventie krijgt in regio, wie zijn het (type patiënt)
- **E fficacy:** klinisch (OCS kuren, ACQ/CCQ), tevredenheid, therapietrouw
- **A doption:** barrières/succes, onderling en versus omliggende regio's
- **I mplementation:** aantal zorgpad elementen, tijdsinvestering
- **M aintenance:** korte vs langere termijn, permanente vergoeding, opschaling

Tussen regio's:

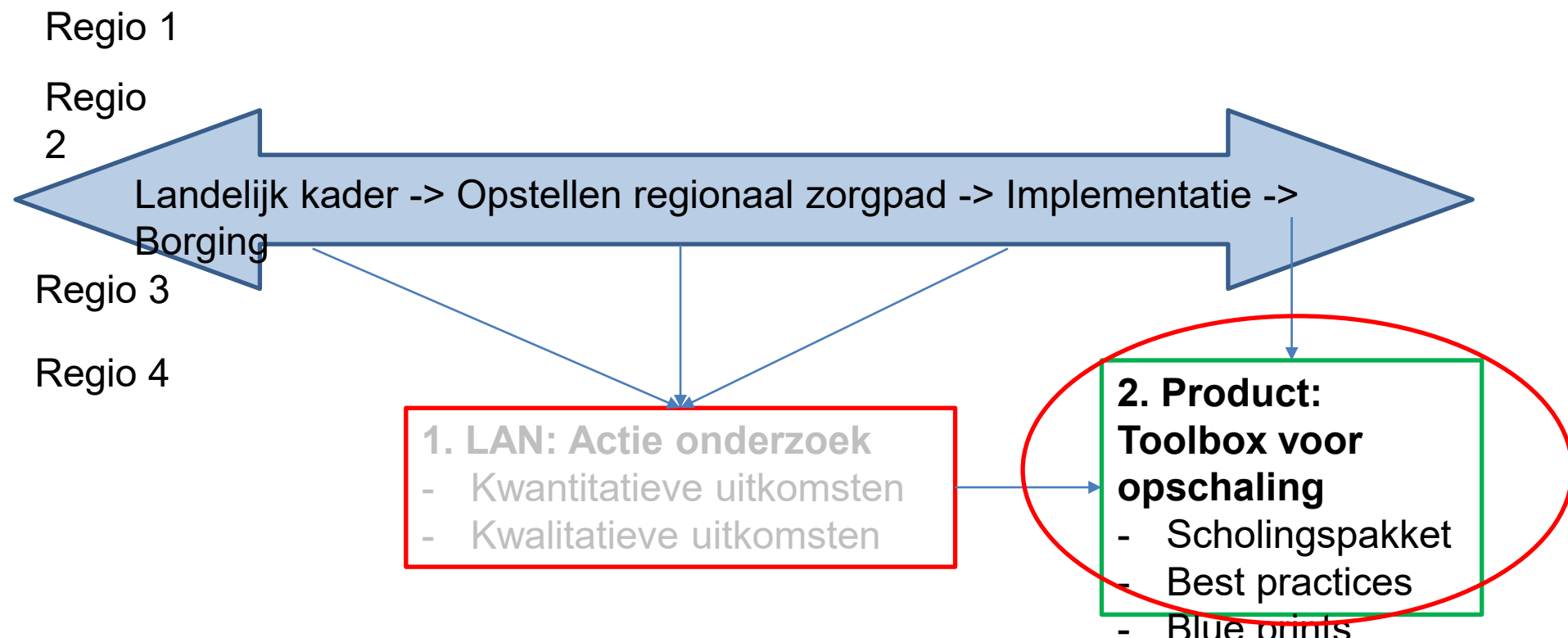
1. Vergelijking tussen regio's

Binnen regio:

1. Voor-na meting
2. Korte vs lange termijn

Wat willen we (1) **leren** en (2) **opleveren** met de pilots?

2. De Toolbox: inhoud

Instrumenten ter bevordering van Zorgpad implementatie:

- **Opzet:** De 'ideale' patiënten reis als basis voor regionale zorgpaden (inclusief behapbare risico groepen) met heldere afstemming en afspraken tussen zorgverleners
- **Benodigde Scholing:** pakket (inhalatie techniek, therapietrouw, onderlinge communicatie, etc.)
- **Dataset:** voor bijhouden voortgang implementatie (SFK, HIS, etc.)
- **Materialen:** Longformularia, checklisten, voorlichtingsmateriaal, informatiebrieven, etc.
- **Vergoeding:** afspraken met verzekeraars

Het LAN onderzoek: Hoe ziet dat er praktisch uit?

‘Actie onderzoek’

samen met ALLE stakeholders in de regio verbeteringen in het Zorgpad Inhalatiemedicatie doorvoeren en stapsgewijs evalueren.
Focus op proces en leren.

- Fase 1 - Voorbereiding
- Fase 2 - Pre-pilot
- Fase 3 - Uitbreiden en optimaliseren
- Fase 4 - Implementeren

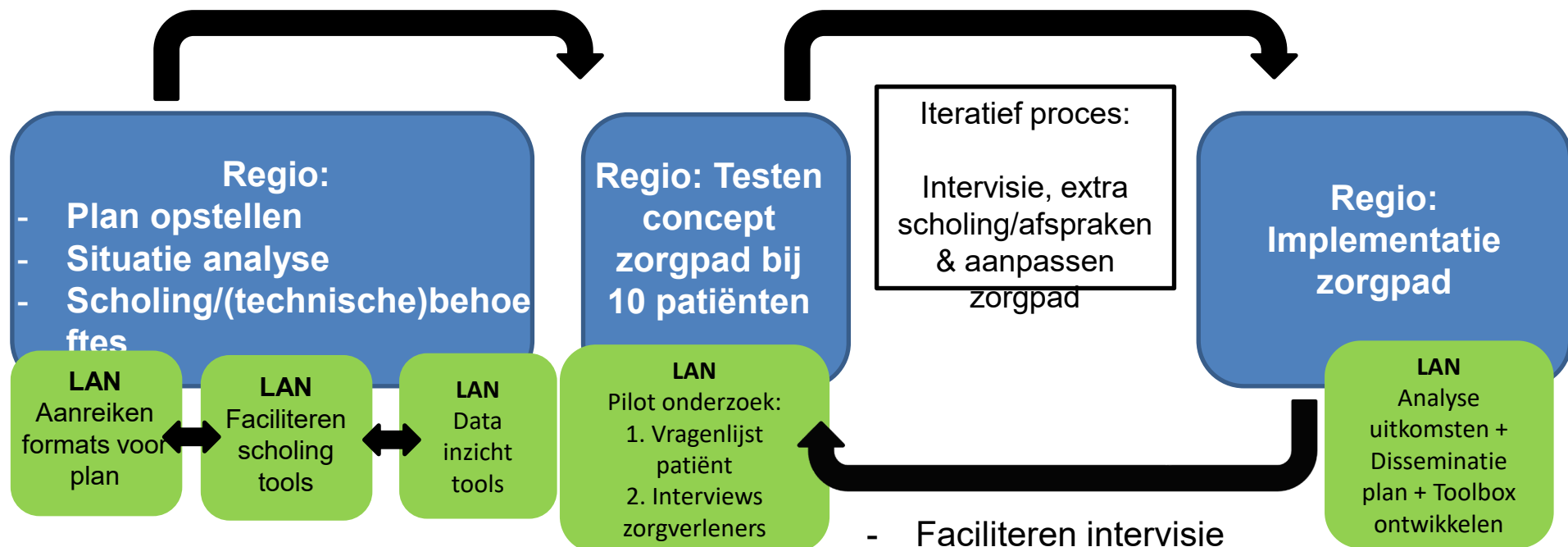
Overzicht onderzoek

Fase 1:
voorbereiding

Fase 2: pilot
(met nieuwe en
bestaande patiënten)

Fase 3:
optimaliseren
(stapsgewijs
uitbreiden tot totaal
75 patiënten)

Fase 4: implementeren

- Faciliteren intervisie met 4 regio's
- Evaluatie succesfactoren & knelpunten
- Overig scholingsverzoek (rest 65 pts/regio)
- Eind analyse (regio data) SFK/interviews
- Rapport

Onderzoeksdocumenten

- Format plan en situatie analyse
- Scholings pakket (teach-the teacher format)
- Data inzicht tools
- Vragenlijst patiënt
- Interviews met zorgverleners (pilot 1)

Fase 1: Plan van aanpak & format patiënten

Format 'Nieuwe patiënt'

→ Zie ook WORD-document:

1. Afspraak bij huisarts

- Wie?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?
- Wat vertel je patiënt?
- Evt. Waar extra op letten?

2a. Afspraak instructie

- Wie?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?
- Wat vertel je patiënt?

2b. instructie (tijdelijk) medicament klachtenvermindering

- Hoe omgaan met tijdelijke medicatie?

3. 1^e uitgifte apotheek

- Wie?
- Waar? Verschil in corona-tijd?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?
- Wat vertel je patiënt?

4. Reminder dag 2

- Wie?
- Waar/hoe?
- Wat vertel je patiënt?
- Evt. Waar extra op letten?

5. Snelle check week 2

- Wie?
- Waar/hoe? Verschil in corona-tijd?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?
- Wat vertel je patiënt?
- Wanneer trek je aan de bel zodat eventueel 5a in werking komt?

5a. Extra instructie of terug naar 2a?

- Wie?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?

6. 2^e uitgifte apotheek

- Wie?
- Waar/hoe? Verschil in corona-tijd?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?
- Wat vertel je patiënt?

7. Risico-inschatting vervolg behandeling therapie

- Wie?
- Hoe inregelen in dagelijkse gang van zaken?
- Hoe communiceer je opgedane kennis aan volgende schakel(s)?

TRAJECT GROEN

TRAJECT ORANJE

TRAJECT ROOD

Fase 1: Situatie analyse

Regio →	
Zorgpad stap ↓	
1 Diagnose stellen	Anamnese
	Lich oz
	Spirometrie
	Gebruik richtlijn
2 Diagnose uitleggen Behandeldoelen opstellen	Uitleggen diagnose
	Doelen opstellen volgens RTA
	Ziekte-inzicht
3 Medicamenteus beleid en voorschrijven	Gebruik richtlijnen GOLD/GINA, NHG en NVALT
	Bepalen medische klasse, inhalator, stof en dosering
	Opstellen individueel zorgplan
	Uitleggen en toetsen begrip obv pharos methode
	Instellen op medicatie
	Verwijzen voor instructie obv RTA
	Inhalatie instructie volgens IRW
4 Instructie	Verwijzen voor herhaal instructie
	Verwijzen naar online instructie filmpje

5 1 ^e uitgifte en check inhalator en medicatie	Switchen zonder medische noodzaak: overleggen met de voorschrijver
	Check of inhalator en medicatie passen bij fysieke en cognitieve capaciteit
	Verwachtingsmanagement
	Toets of de patiënt het medicatievoorschrift begrijpt
	Informeren over en vragen naar bijwerkingen
6 Follow-up	Controleafspraak na 2 weken
	Oproepen patiënt voor controle
	Check diagnose mbv ABCDE
	Check inhalatietechniek
	Check therapietrouw
	Check medicamenteus beleid
	Check bijwerking tgv verkeerde techniek
	Evalueren individueel zorgplan
	Check of device schoon is, dosisteller en gebruik en vervangen voorzetkamer (bij 2 ^e uitgifte)
	Evalueren keuze inhalator
	Eventueel aanpassen medicatie
	Eventueel aanpassen inhalator
	Check of door de apotheek de juiste inhalator en voorzetkamer is afgeleverd
	Herhalen inhalatie instructie
	Ziektelast patiënt onderzoeken, kort na starten en herhalen na aantal maanden

De 6 stappen van zorgpad:

Stap 1: Diagnose stellen

Stap 2: Diagnose uitleggen + behandeldoelen opstellen

Stap 3: Medicamenteus beleid + voorschrijven

Stap 4: Instructie

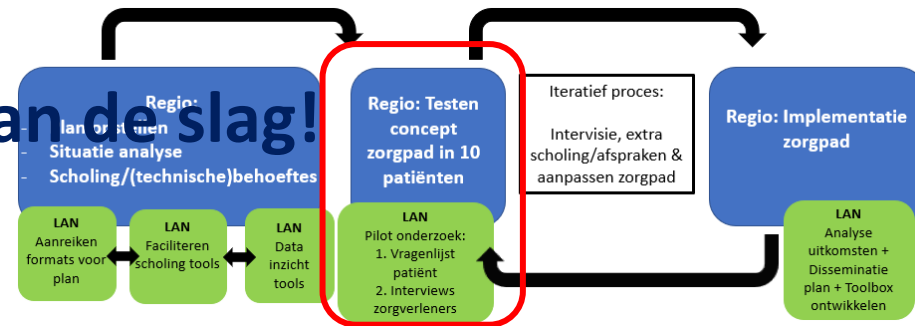
Stap 5: 1^e uitgifte + check instructie en medicatie

Stap 6: Follow-up

Uitkomst	Hoe?	Wanneer?
<i>Proces uitkomsten</i>		
Zorgpad doorlopen	Vragenlijst patiënten	Elke ronde, alle 75 patiënten
Zorgpad afspraken gemaakt	Interview zorgverleners	Na (pilot) rondes 1, 2 en op 75 patiënten
Tijdsinvestering zorgverleners	Interview zorgverleners	Na (pilot) rondes 1, 2 en op 75 patiënten
Succesfactoren en barrières	Interview zorgverleners	Na (pilot) rondes 1, 2 en op 75 patiënten
<i>Kwalitatieve uitkomsten</i>		
Patiënt tevredenheid	Vragenlijst patiënten	Elke (pilot) ronde, alle 75 patiënten
Zorgverlener tevredenheid	Vragen zorgverleners	Na 75 patiënten
<i>Kwantitatieve uitkomsten</i>		
Voorschrijven en afleveren inhalers: % longformularium, uniformiteit	SFK data	Eind 2022
Uitkomsten: Verhouding controller/reliever, therapietrouw, OCS kuren	SFK data	Eind 2022

Fase 2: Pilot, aan de slag!

Doel:

Vaststellen in hoeverre **momenteel** alle zes de stappen uit het zorgpad worden gevolgd, van diagnose tot follow-up middels het volgen van de huidige patiënten reis van bestaande & nieuwe astma/COPD patiënten (n = 10 per regio).

Hoe?:

- (1) vragenlijst 10 patiënten bij 2^e inhalatie medicatie uitgifte in apotheek (hoe was diagnose, uitleg, afstemming zorgverleners, inhalatie training, etc.);
- (2) interview/vragenlijst betrokken zorgverleners (hoe was communicatie, afstemming, etc.).

Geeft inzicht in:

- De ervaring van patiënten;
- Mogelijke hiaten regionaal zorgpad;
- De onderlinge communicatie (zowel op FTO- als patiënt-niveau);
- Handvatten voor verbetering!: Welke afspraken/ checklisten/ handreikingen gemaakt/aangepast moeten worden.

Fase 2: Pilot, onderzoeksdocumenten

Wat levert de LAN aan?

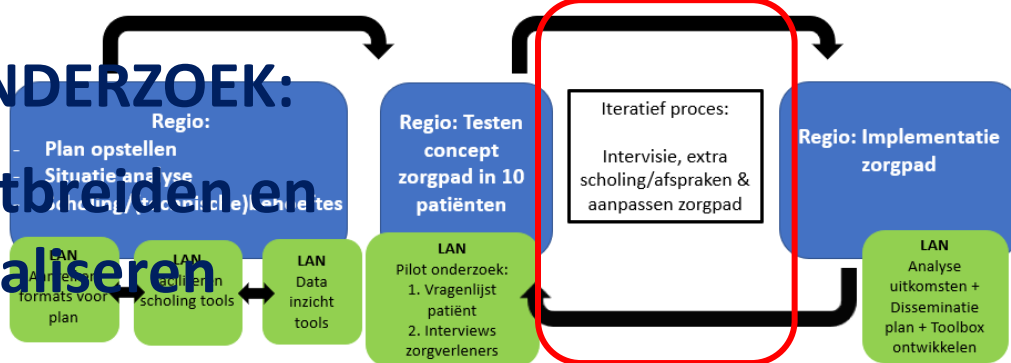
1. Informed consent patiënten
2. Vragenlijst aan patiënten bij 2^e uitgifte
 - Verkregen zorg / uitgevoerde interventies
 - Patiënttevredenheid
3. Bijhouden kwantitatieve data
4. Na afloop: Interview betrokken zorgverleners met LAN:
 - uitvoering gemaakte afspraken → a.d.h.v. dashboard + patiënten reis;
 - onderlinge communicatie (algemeen / op patiënt niveau).

Wat doet de regio?

10 patiënten van de vragenlijst voorzien (in deelnemende apothe(e)k(en)).

ACTIE ONDERZOEK: Fase 3: Uitbreiden en optimaliseren

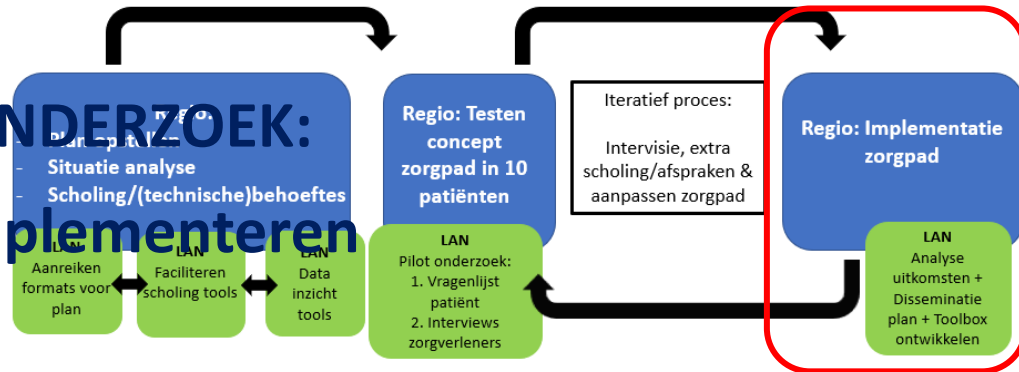
Wat gaat de regio uitvoeren?

1. Evalueren en aanpassen patiënten reis (nog eens 10 patiënten)
(+ *aanpassingen mogelijk omwille van versoepelingen corona-regels?*)
2. Evalueren en aanpassen scholing (in samenwerking met LAN)
(+ *aanpassingen mogelijk omwille van versoepeling corona-regels?*)
3. Verdere scholing opzetten bredere zorgverleners groep
4. Inclusie overige 55 patiënten (tot 75 totaal)

ACTIE ONDERZOEK:

Fase 4: Implementeren

Wat gaat de regio uitvoeren?

- Verdere implementatie en borging in regio;
- Bijdragen aan eindproducten LAN
(*best practices, delen materialen, rol in (landelijke) scholingen, bv video opnemen met succesfactoren, etc.*).

Wat maakt LAN?

1. Eindrapport met o.a.
 - Data-analyse 4*75 patiënten (+ macro data SFK, kwalitatief);
 - Interviews;
 - Succes- en faalfactoren.
2. Landelijke toolbox, bestaande uit o.a.
 - Format scholingspakket;
 - Landelijke bij te houden dataset.

Afsluiting

- Fase 2 Q2 2021 - Fase 3 Q3 2021 – Q2 2022

En verder:

- COVID
- Pref.beleid DPI's – contraproductief - maakt velen heel ontevreden
- Wat beorgern we op langere termijn = betere en doelmatige zorg met meer therapietrouw en beter gebruik van medicatie
- De winst is vooral in de keten te halen!
- Voorbeeld: longaanval COPD met ZH-opname

Tip! 10 en 12 mei geaccrediteerde webinar:
'minder opnames voor COPD door betere samenwerking: natuurlijk, maar hoe dan?'
Implementatie transmuraal zorgpad COPD longaanval
www.lancongreslongaanval.nl